

SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE

Svetlobno onesnaženje okolja je emisija svetlobe, ki poveča naravno osvetljenost okolja in povzroča za človekov vid motečo osvetljenost in občutek bleščanja.

Posledice so žarenje nočnega neba nad mesti, bleščanje, vsiljena svetloba, zmanjšana nočna vidljivost in nepotrebno trošenje energije. Svetlobno onesnaževanje negativno vpliva na biosfero, moti selitve ptic, ogroža kolonije netopirjev, moti gnezdenje želv ter ogroža številne vrste žuželk, od katerih spada mnogo vrst k pomembnim opraševalcem. Ogroža tudi zdravje ljudi, predvsem tvorjenje melatonina v nočnem času. Posledice so nespečnost, debelost in razvoj raka dojk in prostate.

Svetlobno onesnaževanje opazimo kot:

- žarenje neba nad mesti, ki ga lahko opazimo na desetine kilometrov daleč in nastane zaradi sipanja svetlobe nezasenčenih svetilk.
- bleščanje - poslabšano vidno zaznavanje zaradi zaslepitve z močno svetlobo.
- svetenje preko mej zemljišča. Najbolj moteče je, ko ponoči sveti skozi okna v spalnice.

**Z ENERGETSKO
UČINKOVITO
RAZSVETLJAVO
ZMANJŠUJEMO
STROŠKE!**

**Nadomeščajmo nezasenčene svetilke s popolnoma zasenčenimi,
ki svetijo le navzdol, kjer svetlobo potrebujemo!**

Kaj lahko storimo?

- Zunanje svetilke naj bodo postavljene samo na mestih kjer je to potrebno, samo takrat, ko je to potrebno in z jakostjo, ki je potrebna! Pretiravanje z razsvetljavo ima številne negativne posledice za človeka in okolje.
- Ulična razsvetljava naj bo zasenčena in naj sveti le navzdol na tla, kjer svetlobo potrebujemo! Nezasenčene ali slabo zasenčene svetilke imajo velike svetlobne izgube (svetijo v nebo), so energetske potratne in onesnažujejo okolje.
- V nočnem času (po 23. uri) naj bodo osvetljeni le najpomembnejši kulturno-zgodovinski objekti. Če je le možno, objekte osvetljujemo od zgoraj navzdol.
- Občani, ki imajo okoli hiš dekorativno razsvetljavo, naj poskrbijo, da bo snop svetlobe usmerjen proti tlam in uporabljena naj bo najšibkejša žarnica. V nočnih urah (po 23. uri) naj bo taka razsvetljava ugasnjena.

Zakaj želimo zmanjšanje svetlobnega onesnaženja?

- Povečana bo prometna varnost, saj primerne svetilke ne svetijo voznikom v oči, zato ni neprijetnega bleščanja. Tako so bolj varni tudi pešci, ki hodijo ob cesti.
- Boljši spanec za tiste, ki jih svetloba v sobi moti in manjše možnosti za nastanek raka dojke in prostate.
- Prihranili bomo pri energiji in denarju.
- Varovali bomo naravo - predvsem živali, ki jih nočna svetloba moti pri orientaciji, ker jo zamenjujejo z Luno ali Soncem (ptice, netopirji, žuželke,...).

S pravilno razsvetljavo zmanjšujemo emisije ogljikovega dioksida zaradi zmanjšane rabe električne energije!

Viri: - www.temnonebo.org
- www.arhiv.mop.gov.si
- Diplomsko delo: Geografska analiza svetlobnega onesnaženja, Mario Grdić, Univerza v Ljubljani, 2010

